

Tip-les 'Hoe zijn akkoorden opgebouwd'

Je kunt akkoorden spelen op veel instrumenten, zoals gitaar, piano en ukelele.

Een akkoord is een vast groepje van tonen die bij elkaar horen. Je moet deze tegelijk of kort na elkaar spelen.

Verschil in grondtoon

De basis van elk akkoord is de grondtoon, dat is de eerste letter van het akkoord (eventueel met # of ^b erbij). # is het muzikale teken voor een verhoging: een halve hoger dan de letter ervoor.

Je zegt die letter + 'is'.

C# = halve toon hoger dan C. Spreek uit als 'Cis'.

D# = een halve toon hoger dan D. Spreek uit als 'Dis'.

^b is het muzikale teken voor een verlaging: een halve toon lager dan de letter ervoor.

Je zegt die letter + '(e)s'.

B^b = een halve toon lager dan B. Spreek uit als 'Bes'

A^b = een halve toon lager dan A. Spreek uit als 'As'

E^b = een halve toon lager dan E. Spreek uit als 'Es'.

Een A# en een B^b klinken hetzelfde. Daarom staan ze hierna met een schuine streep.

Er zijn de volgende grondtonen: A A#/B^b B C C#/D^b D D#/E^b E F F#/G^b G G#/A^b (A)

Basisakkoorden

De grondtoon is de belangrijkste toon van een akkoord.

Op deze toon beginnen we een toonladder. We gaan uit van een toonladder met de tonen 1 2 3 4 5 6 7.

Een basisakkoord is opgebouwd uit de tonen 1 3 5 van een toonladder.

In de basis is er verschil tussen majeur-akkoorden en mineur-akkoorden.

Je kent waarschijnlijk de toonladder do-re-mi-fa-sol-la-ti-do. Dit noemen we een majeur-toonladder.

Een mineur-toonladder klinkt als la-ti-do-re-mi-fa-sol-la.

Majeur-akkoorden

- klinken vaak vrolijk
- zijn opgebouwd uit de tonen 1 3 5 van de majeur-toonladder (do-re-mi-fa-sol)
- de sprong van 1 naar 3 is groot en de sprong van 3 naar 5 is klein
- de sprong van 1 naar 5 is hetzelfde als in de mineur-toonladder
- meestal genoteerd als: A B C C# D etc
- soms genoteerd als: AM, AMAJ, Amaj

Mineur-akkoorden

- klinken vaak treurig
- zijn opgebouwd uit tonen 1 3 5 van de mineur-toonladder (la-ti-do-re-mi)
- de sprong van 1 naar 3 is klein en de sprong van 3 naar 5 is groot
- de sprong van 1 naar 5 is hetzelfde als in de majeur-toonladder
- meestal genoteerd als: Am Bm Cm C#m Dm etc
- soms genoteerd als: am, Amin, A-, a-klein, a

Toevoegingen

Bij de basisakkoorden kunnen tonen toegevoegd worden.

Weet je een toevoeging niet meer, dan mag je ook gewoon het basisakkoord spelen (je laat dan de toevoeging weg).

7	De 7 ^e toon van de toonladder komt erbij. De 7 komt het meest voor. De sprong van 1 naar 7 is <u>klein</u> .
maj7 of Δ	De 7 ^e toon van de toonladder komt erbij, maar de sprong van 1 naar 7 is <u>groot</u> .
add 2	De 2 ^e toon van de toonladder komt erbij. (niet hetzelfde als sus2)
add 4	De 4 ^e toon van de toonladder komt erbij (niet hetzelfde als sus4)
9 11 13	De 9 ^e 11 ^e of 13 ^e toon van de toonladder komt erbij. In principe is dit hetzelfde als 2 4 6: een toonladder bestaat uit 1 2 3 4 5 6 7 (8 is weer hetzelfde als 1). Soms staat er #13, dan is de sprong van 1 naar 13 <u>groot</u> .

Aanpassingen

0, °, dim, verm	de sprong van 1 naar 3 én van 1 naar 5 is <u>klein</u> . Als er ook een 7 bij is, is die dubbel-verminderd (dus nog een halve toon lager dan de kleine 7). Dit heet een verminderd akkoord. (Engels: diminished)
ø, of Ø	De sprong van 1 naar 3 én van 1 naar 5 is <u>klein</u> , maar de sprong van 1 naar 7 is gewoon klein. Dit heet een halfverminderd akkoord. (Engels: half diminished)
aug of +	de sprong van 1 naar 3 én van 1 naar 5 is <u>groot</u> . Dit heet een overmatig akkoord. (Engels: augmented)
sus	Staat er geen cijfer achter, dan wordt meestal sus4 bedoeld. (Engels: suspended)
sus2	Dit is een <u>vervanging</u> : in plaats van de 3 komt de 2 ^e toon van de toonladder.
sus4	Dit is een <u>vervanging</u> : in plaats van de 3 komt de 4 ^e toon van de toonladder
/ (bijvoorbeeld C/G)	De toon die achter de schuine streep staat, moet als laagste toon klinken. Dit zijn vaak de tonen die een basgitaar of pianist speelt.

Een heel uitgebreide beschrijving staat op [deze](#) website.